Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής με θέματα «Πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση της οδηγίας 2009/138/ΕΚ όσον αφορά την αναλογικότητα, την ποιότητα της εποπτείας, την υποβολή εκθέσεων, τα μέτρα μακροπρόθεσμων εγγυήσεων, τα μακροπροληπτικά εργαλεία, τους κινδύνους βιωσιμότητας, την εποπτεία σε επίπεδο ομίλου και τη διασυνοριακή εποπτεία»

[COM(2021) 581 final — 2021/0295 (COD)]

και «Πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση πλαισίου ανάκαμψης και εξυγίανσης ασφαλιστικών και αντασφαλιστικών επιχειρήσεων και την τροποποίηση των οδηγιών 2002/47/ΕΚ, 2004/25/ΕΚ, 2009/138/ΕΚ, (ΕΕ) 2017/1132 και των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1094/2010 και (ΕΕ) αριθ. 648/2012»

[COM(2021) 582 final — 2021/0296 (COD)]

(2022/C 275/08)

Εισηγητής: ο κ. **Jörg Freiherr FRANK VON FÜRSTENWERTH**

Συνεισηγητής: ο κ. **Christophe LEFÈVRE**

Αιτήσεις γνωμοδότησης	Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, 22.11.2021
	Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, 26.11.2021
Νομική βάση	Άρθρα 114 και 304 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Αρμόδιο τμήμα	Οικονομική και Νομισματική Ένωση, οικονομική και κοινωνική συνοχή
Υιοθετήθηκε από το τμήμα	8.2.2022
Υιοθετήθηκε από την ολομέλεια	23.2.2022
Σύνοδος ολομέλειας αριθ.	567
Αποτέλεσμα της ψηφοφορίας	
(υπέρ/κατά/αποχές)	169/0/2

1. **Συμπεράσματα και συστάσεις**

1.1. Η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή (ΕΟΚΕ) συμφωνεί με την εκτίμηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ότι το πλαίσιο κανόνων Φερεγγυότητα ΙΙ, το οποίο βασίζεται σε τρεις πυλώνες (ποσοτικές απαιτήσεις ιδίων κεφαλαίων· οργανωτική δομή, εποπτεία· υποβολή εκθέσεων, διαφάνεια), έχει αποδείξει την αξία του. Ωστόσο, η εμπειρία από την κρίση του δημόσιου χρέους, η πολιτική χαμηλών επιτοκίων, ο αρχικός αντίκτυπος της πανδημίας COVID-19, η οποία δεν έχει σε καμία περίπτωση λήξει ακόμη, καθώς και η γνώση ότι θα προκύψουν και άλλες κρίσεις, απαιτούν προσαρμογές του κανονιστικού πλαισίου.

1.2. Η ΕΟΚΕ επικροτεί θερμά το γεγονός ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αντιμετωπίζει το ζήτημα των συστημικών κινδύνων στον ασφαλιστικό τομέα. Το προφίλ κινδύνου των ασφαλιστικών επιχειρήσεων μεταβάλλεται. Υπό το πρίσμα της κλιματικής κρίσης, ο ασφαλιστικός τομέας διαδραματίζει ιδιαίτερα σημαντικό ρόλο όσον αφορά την ασφάλιση έναντι των επιπτώσεων της πιο πρόσφατης κλιματικής αλλαγής (π.χ. βιοποικιλότητα). Υπάρχουν επίσης υψηλότεροι κίνδυνοι για τις ασφαλιστικές επιχειρήσεις στο πλαίσιο του ρόλου τους ως επενδυτών. Ειδικότερα, οι υλικοί κίνδυνοι, οι κίνδυνοι ευθύνης και οι μεταβατικοί κίνδυνοι που σχετίζονται με την κλιματική αλλαγή δεν αξιολογούνται επαρκώς.

1.3. Η ΕΟΚΕ υποστηρίζει τον στόχο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη δημιουργία ενός κανονιστικού πλαισίου στο οποίο ο ασφαλιστικός τομέας θα διαδραματίζει (ακόμη) σημαντικότερο ρόλο ως επενδυτής στη χρηματοδότηση της μετάβασης σε μια βιώσιμη οικονομία και στην καταπολέμηση των επιπτώσεων της πανδημίας COVID-19 και της κλιματικής αλλαγής. Ωστόσο, η ΕΟΚΕ τονίζει συγχρόνως ότι η σταθερότητα του χρηματοπιστωτικού τομέα παρουσιάζει μεγάλο ενδιαφέρον για την κοινωνία των πολιτών και ζητεί υγιείς κεφαλαιακές απαιτήσεις και ετοιμότητα κινδύνου στον ασφαλιστικό τομέα. Η αστάθεια στον ασφαλιστικό τομέα θα επιβραδύνει σημαντικά τις προσπάθειες για διαχείριση της κλιματικής κρίσης και αντιμετώπιση της πανδημίας.

2. **Γενικές παρατηρήσεις**

2.1. *Η προσέγγιση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής*

2.1.1. Η ΕΟΚΕ συμφωνεί με την εκτίμηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ότι το πλαίσιο κανόνων Φερεγγυότητα ΙΙ, το οποίο βασίζεται σε τρεις πυλώνες (ποσοτικές απαιτήσεις ιδίων κεφαλαίων· οργανωτική δομή, εποπτεία· υποβολή εκθέσεων, διαφάνεια), έχει αποδείξει την αξία του. Καθοδήγησε ικανοποιητικά τον ευρωπαϊκό ασφαλιστικό τομέα μέσα από την αναταραχή της κρίσης δημόσιου χρέους, αλλά και τη συνεχιζόμενη πολιτική χαμηλών επιτοκίων και τις πρώτες επιπτώσεις της πανδημίας COVID-19, η οποία σε καμία περίπτωση δεν έχει ακόμη λήξει. Η ΕΟΚΕ θεωρεί χρήσιμο και αναγκαίο να συναχθούν τα αναγκαία συμπεράσματα με βάση την εμπειρία που αποκτήθηκε από την εφαρμογή των κανόνων. Αυτό αφορά ιδίως ζητήματα αναλογικότητας καθώς και τις κεφαλαιακές απαιτήσεις και την ετοιμότητα αντιμετώπισης κινδύνων. Ακριβώς αυτά τα δύο στοιχεία είναι καθοριστικής σημασίας για τις κεφαλαιακές ανάγκες των επιχειρήσεων και, ως εκ τούτου, για τον ρόλο που μπορούν να διαδραματίσουν οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις ως πάροχοι προϊόντων και ως επενδυτές στην οικονομία.

2.2. *Συνέπεια με άλλες πολιτικές της ΕΕ*

2.2.1. Η εφαρμογή της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας και η αντιμετώπιση των επιπτώσεων της πανδημίας COVID-19 συνιστούν πολιτικές απόλυτης προτεραιότητας, η υλοποίηση των οποίων απαιτεί σημαντικά δημόσια και ιδιωτικά κεφάλαια. Ως μακροπρόθεσμος επενδυτής με χαρτοφυλάκιο επενδύσεων ύψους άνω των 10 τρισεκατομμυρίων ευρώ το 2020, ο ευρωπαϊκός ασφαλιστικός τομέας θα μπορούσε να συνεισφέρει πολύ περισσότερο από ό,τι σήμερα στη χρηματοδότηση της μετάβασης σε μια κλιματικά ουδέτερη οικονομία, καθώς και σε έργα υποδομών και στην οικονομικά προσιτή στέγαση. Η ικανότητα αυτή καθορίζεται σε μεγάλο βαθμό από τις κεφαλαιακές απαιτήσεις και την ετοιμότητα αντιμετώπισης κινδύνων στο πλαίσιο του συστήματος Φερεγγυότητα ΙΙ.

2.2.2. Η ΕΟΚΕ υποστηρίζει τον στόχο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη δημιουργία ενός κανονιστικού πλαισίου στο οποίο ο ασφαλιστικός τομέας θα διαδραματίζει (ακόμη) σημαντικότερο ρόλο ως επενδυτής στη χρηματοδότηση της μετάβασης σε μια βιώσιμη οικονομία και στην καταπολέμηση της πανδημίας COVID-19. Ταυτόχρονα, η ΕΟΚΕ τονίζει την ανάγκη να μην τεθούν σε κίνδυνο οι στόχοι προστασίας που θέτει το σύστημα Φερεγγυότητα ΙΙ, δηλαδή η προστασία των ασφαλισμένων και των δικαιούχων και η διαφύλαξη της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας. Ωστόσο, η προστασία αυτή θα μπορούσε να απειληθεί σε περίπτωση απόκλισης από την αυστηρή αξιολόγηση των κινδύνων των επενδύσεων των ασφαλιστικών επιχειρήσεων προκειμένου να στηριχθεί η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία. Οι κανόνες προστασίας των καταναλωτών του συστήματος Φερεγγυότητα ΙΙ θα πρέπει να περιλαμβάνουν επενδύσεις και δραστηριότητες του ασφαλιστικού τομέα στους τομείς στους οποίους οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις επενδύουν βάσει απαιτήσεων των δημοσίων αρχών ή της κυβέρνησης. Στη συνέχεια, οι επενδύσεις αυτές μπορούν να ανταμείβονται αναλόγως ή να υφίστανται κυρώσεις. Σε κάθε περίπτωση, κάθε επένδυση στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας ή, για παράδειγμα, του Μέσου Ανάκαμψης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, πρέπει να υπόκειται στην ίδια αξιολόγηση κινδύνων με οποιαδήποτε άλλη επένδυση. Η βιώσιμη εποπτεία των ασφαλίσεων απαιτεί στοιχειοθετημένη αξιολόγηση κινδύνων και υπολογισμό των κεφαλαίων βάσει αυτής. Η ΕΟΚΕ επικροτεί πλήρως την προσέγγιση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την αναθεώρηση των υφιστάμενων κανόνων σχετικά με τις κεφαλαιακές απαιτήσεις, στις περιπτώσεις όπου αυτοί οδήγησαν σε ανεπαρκείς (υπερβολικές ή ελλιπείς) κεφαλαιακές απαιτήσεις. Οι προτάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής καταδεικνύουν ποια περιθώρια ελιγμών μπορούν να προκύψουν ήδη μόνον από αυτό. Ωστόσο, όπου οι κεφαλαιακές απαιτήσεις είναι πολύ χαμηλές (π.χ. κίνδυνοι που σχετίζονται με την κλιματική αλλαγή), πρέπει να αυξηθούν προκειμένου να διασφαλιστεί η σταθερότητα του τομέα.

2.2.3. Η ΕΟΚΕ υποστηρίζει τις προσπάθειες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής να συμβάλει περαιτέρω ουσιαστικά στην ολοκλήρωση της Ένωσης Κεφαλαιαγορών. Η οικοδόμηση της ενιαίας αγοράς θα διευκολύνει τόσο τη χρηματοδότηση της εξόδου από την πανδημία COVID-19 όσο και την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία, απλώς και μόνο χάρη στο γεγονός ότι οι καταναλωτές θα μπορούσαν να διαπιστώσουν περαιτέρω πρόοδο στη δημιουργία μιας γνήσιας ενιαίας αγοράς των χρηματοπιστωτικών αγορών, μολονότι εξακολουθούν να υφίστανται πολλά νομικά και πραγματικά εμπόδια για την υλοποίηση της Ένωσης Κεφαλαιαγορών.

2.2.4. Η ΕΟΚΕ επικροτεί την ιδέα ότι ο ασφαλιστικός τομέας θα πρέπει να διαδραματίσει ισχυρότερο ρόλο στη χρηματοδότηση της πράσινης μετάβασης. Ο ασφαλιστικός τομέας θα πρέπει επίσης να καταβάλει προσπάθειες για τον μετριασμό όλων των αρνητικών περιβαλλοντικών και κοινωνικών επιπτώσεων των επενδύσεων και των ασφαλιστικών δραστηριοτήτων του. Η σύνδεση με την ταξινομία της ΕΕ είναι σκόπιμη. Η ΕΟΚΕ ζητεί να λαμβάνονται συστηματικά υπόψη οι στόχοι κοινωνικής βιωσιμότητας, δεδομένου ότι, σε τελική ανάλυση, η μη τήρηση των δικαιωμάτων των εργαζομένων και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων μπορεί επίσης να οδηγήσει σε αυξημένο κίνδυνο.

2.2.5. Οι προτάσεις προβλέπουν απλουστεύσεις του περίπλοκου συστήματος Φερεγγυότητα ΙΙ σε διάφορα σημεία. Αυτό αξιολογείται θετικά. Δεν είναι κατανοητό και αποδεκτό οι χρήστες εσωτερικών υποδειγμάτων να πρέπει πλέον να υποβάλλουν επίσης εκθέσεις σαν να χρησιμοποιούσαν την τυποποιημένη μέθοδο. Η διπλή υποβολή εκθέσεων δεν πρέπει να γίνει δεκτή.

2.3. *Κατ' εξουσιοδότηση πράξεις*

2.3.1. Η ΕΟΚΕ γνωρίζει ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει την εξουσία να θεσπίζει ορισμένους κανόνες, ιδίως τεχνικούς, μέσω κατ' εξουσιοδότηση πράξεων. Υποβάλλει μεγάλο αριθμό προτάσεων που προτίθεται να εφαρμόσει μέσω κατ' εξουσιοδότηση πράξεων. Οι προτάσεις αυτές έχουν σημαντική βαρύτητα και μεγάλη οικονομική σημασία. Στα παραδείγματα περιλαμβάνονται η προσαρμογή λόγω μεταβλητότητας, η προσαρμογή λόγω αντιστοίχισης και η παρέκταση, καθώς και η καθαρά πολιτική απόφαση σχετικά με τον βαθμό στον οποίο θα πρέπει να διευκολυνθεί η χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας και τους αντίστοιχους περιορισμούς που πρέπει να εφαρμοστούν στην αξιολόγηση κινδύνων των επενδύσεων. Η ΕΟΚΕ, όπως και σε άλλο σημείο, ζητεί κι εδώ την αντιμετώπιση μειζόνων ζητημάτων οικονομικής πολιτικής στο πλαίσιο της συνήθους νομοθετικής διαδικασίας με τη συμμετοχή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και κατόπιν διαβούλευσης με την κοινωνία των πολιτών, και όχι ως κατ' εξουσιοδότηση πράξεις. Πριν από την έγκριση της δέσμης Φερεγγυότητα ΙΙ, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και η ΕΟΚΕ θα πρέπει να έχουν σαφή εικόνα του περιεχομένου και του αντικτύπου των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων.

2.4. *Αξιολόγηση των προσαρμογών — Εκτιμήσεις επιπτώσεων: Ανταγωνιστικότητα*

2.4.1. Η ΕΟΚΕ προτείνει την πλήρη αξιολόγηση κατά τα προσεχή έτη του σκεπτικού στο οποίο βασίζεται το πλαίσιο Φερεγγυότητα ΙΙ. Οι συνθήκες-πλαίσιο έχουν αλλάξει από πολλές απόψεις και θα συνεχίσουν να αλλάζουν, καθιστώντας κατ' αυτόν τον τρόπο αδύνατη την αξιολόγηση. Στο πλαίσιο αυτό, ένας έλεγχος της πτυχής του ανταγωνισμού θα μπορούσε να είναι χρήσιμος για να προσδιοριστεί ο αντίκτυπος των τροποποιημένων κανόνων στην ανταγωνιστικότητα του ευρωπαϊκού ασφαλιστικού τομέα με βάση την παγκόσμια αγορά.

3. **Ειδικές παρατηρήσεις**

3.1. *Αναλογικότητα και όρια*

3.1.1. Η ΕΟΚΕ επικροτεί την προσέγγιση που προκρίνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή για ενίσχυση της αρχής της αναλογικότητας. Η απλούστευση του πολύ περίπλοκου και επαχθούς κανονιστικού πλαισίου είναι ιδιαίτερα σημαντική για τις μικρότερες και λιγότερο εκτεθειμένες σε κίνδυνο ασφαλιστικές επιχειρήσεις, οι οποίες αποτελούν σημαντικό μέρος της περιφερειακής πολυμορφίας. Είναι αλήθεια ότι οι απαιτήσεις της οδηγίας Φερεγγυότητα ΙΙ όσον αφορά τη διαχείριση των κινδύνων και την υποβολή εκθέσεων θα πρέπει να επανεξεταστούν και να προσαρμοστούν βάσει κανόνων. Ωστόσο, είναι λυπηρό το γεγονός ότι εξακολουθεί να λαμβάνεται υπόψη μόνο το μέγεθος της επιχείρησης, χωρίς να γίνεται σύγκριση μεταξύ του εύρους των απαιτήσεων προληπτικής εποπτείας και των πραγματικών κινδύνων στους οποίους εκτίθεται η ασφαλιστική επιχείρηση βάσει του επιχειρηματικού της μοντέλου.

3.1.2. Ένα σημαντικό ισχυρό πλεονέκτημα της ευρωπαϊκής ασφαλιστικής αγοράς είναι η ποικιλομορφία μεγάλων και μικρών ασφαλιστικών επιχειρήσεων, επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται διεθνώς και επιχειρήσεων που είναι εδραιωμένες στην περιοχή τους, καθώς και η ποικιλομορφία των νομικών μορφών όπως μετοχικές εταιρείες ή συνεταιρισμοί. Αυτή η ποικιλομορφία δεν θα πρέπει να υπονομεύεται από την επιβάρυνση των ασφαλιστικών επιχειρήσεων με υπερβολική γραφειοκρατία.

3.2. *Μέτρα για μακροπρόθεσμες εγγυήσεις*

3.2.1. Η ΕΟΚΕ υποστηρίζει την πρόθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής να δώσει τη δυνατότητα στον ασφαλιστικό τομέα να συμμετάσχει περισσότερο στη χρηματοδότηση της εφαρμογής της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας, στην καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής και των επιπτώσεών της και στην αντιμετώπιση των επιπτώσεων της πανδημίας COVID-19 μέσω καταλληλότερων κεφαλαιακών απαιτήσεων. Η εφαρμογή της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας δεν πρέπει να αποτύχει λόγω της χρηματοδότησης της μετάβασης σε μια βιώσιμη οικονομία και οι στόχοι βιώσιμης ανάπτυξης δεν πρέπει να υπονομεύονται από ανεπαρκείς κεφαλαιακές απαιτήσεις που με τεχνητό τρόπο καθιστούν τις ιδιαίτερα ρυπογόνες δραστηριότητες επικερδείς ως επένδυση. Η αναθεώρηση των κανόνων για τις αναγκαίες κεφαλαιακές απαιτήσεις θα είναι καθοριστικής σημασίας για την αντιμετώπιση αυτών των ζητημάτων. Η ΕΟΚΕ θεωρεί επιτακτική την ανάγκη τροποποίησης των κανόνων της οδηγίας Φερεγγυότητα ΙΙ μόνο στον βαθμό που δεν τίθενται σε κίνδυνο οι στόχοι προληπτικής εποπτείας για την προστασία των ασφαλισμένων και των δικαιούχων, καθώς και ο στόχος της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας. Στόχος πρέπει να είναι η επίτευξη της σωστής ισορροπίας μεταξύ, αφενός, των παρεχόμενων κινήτρων στις ασφαλιστικές επιχειρήσεις προκειμένου να επενδύουν σε δραστηριότητες που αποσκοπούν στην επίτευξη των κοινωνικών και των περιβαλλοντικών στόχων και, αφετέρου, των απαιτήσεων προληπτικής εποπτείας. Αυτή η ισορροπία δεν έχει ακόμη επιτευχθεί.

3.2.2. Η ΕΟΚΕ υποστηρίζει τις προτάσεις της Επιτροπής για μείωση της αστάθειας των μακροπρόθεσμων επενδύσεων μέσω της προτεινόμενης προσαρμογής λόγω μεταβλητότητας. Ταυτόχρονα, αυτή αυξάνει τη μεταβλητότητα με τη μετάβαση σε σχετική διόρθωση του κινδύνου (ποσοστιαία αφαίρεση από τα πιστωτικά περιθώρια). Αυτό είναι αντιπαραγωγικό. Δεν είναι σαφές γιατί δεν θα πρέπει να διατηρηθεί η ισχύουσα διόρθωση κινδύνου.

3.2.3. Οι προτάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με την τροποποίηση του περιθωρίου κινδύνου (π.χ. επιτόκιο κόστους κεφαλαίου 5 % και εξαίρεση του συντελεστή ρευστότητας), τον κίνδυνο επιτοκίου και τη συσχέτιση μεταξύ του πιστωτικού περιθωρίου και του κινδύνου επιτοκίου είναι ενδεδειγμένες χωρίς να διακυβεύονται οι στόχοι προστασίας της οδηγίας Φερεγγυότητα ΙΙ. Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει ωστόσο να δοθεί στα κείμενα επιπέδου 2, δεδομένου ότι οι προτάσεις που οδηγούν σε γενική βελτίωση μπορεί επίσης να έχουν αρνητικές επιπτώσεις στα επενδυτικά χαρτοφυλάκια των μικρών και των μεσαίων ασφαλιστικών επιχειρήσεων.

3.2.4. Η ΕΟΚΕ επικροτεί κατά βάση τις προτάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για επανεξέταση των κριτηρίων επιλεξιμότητας που εφαρμόζονται στην κατηγορία περιουσιακών στοιχείων των μακροπρόθεσμων επενδύσεων μετοχικού κεφαλαίου, διασφαλίζοντας παράλληλα τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα. Αυτό θα διευκολύνει τις ασφαλιστικές επιχειρήσεις να επωφελούνται από προτιμησιακή κεφαλαιακή μεταχείριση εάν παρέχουν μακροπρόθεσμα κεφάλαια στην οικονομία, υπό την προϋπόθεση ότι τα κεφάλαια αυτά επενδύονται με βάση κοινωνικούς και περιβαλλοντικούς στόχους. Πρέπει να αποφευχθούν οι υπερβολικά πολύπλοκοι κανόνες. Και πάλι, μπορεί να πραγματοποιηθεί μια τελική αξιολόγηση μόνο εάν είναι γνωστές οι προτάσεις επιπέδου 2.

3.2.5. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ανακοινώνει την πρόθεσή της να παρουσιάσει μια νέα μέθοδο παρέκτασης. Η παρέκταση είναι μια μέθοδος υπολογισμού που επιτρέπει τη δημιουργία προβλέψεων για ασφαλιστήρια συμβόλαια των οποίων οι ληκτότητες εκτείνονται στο μέλλον πέραν της περιόδου κατά την οποία η κεφαλαιαγορά παρέχει αξιόπιστες πληροφορίες για τα επιτόκια άνευ κινδύνου. Η μέθοδος αυτή αποτελεί βασικό παράγοντα για την αποτίμηση των προβλέψεων και, ως εκ τούτου, των αναγκών σε ίδια κεφάλαια. Η παρέκταση είναι ιδιαίτερα σημαντική για την ασφάλιση ζωής, και όχι μόνον. Η ίδια η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αναγνωρίζει στην ανακοίνωσή της COM(2021) 580 final ότι η πρόταση την οποία θα αναπτύξει σε μεταγενέστερη κατ' εξουσιοδότηση πράξη, «θα έχει σημαντικό αντίκτυπο στους κεφαλαιακούς πόρους των ασφαλιστικών επιχειρήσεων σε αρκετές αγορές». Με βάση τις μέχρι σήμερα προβλέψεις στον τομέα της ασφάλισης ζημιών, αυτός ο σημαντικός αντίκτυπος θα επιφέρει πρόσθετη κεφαλαιακή απαίτηση άνω του 10 %, γεγονός που αντιβαίνει πλήρως στα πιθανά αποτελέσματα των μέτρων που αποσκοπούν στην απελευθέρωση κεφαλαίων των ασφαλιστικών επιχειρήσεων. Η ΕΟΚΕ φρονεί ότι τέτοιου είδους εκτεταμένες παρεμβάσεις θα πρέπει να αποφασίζονται στο πλαίσιο της συνήθους νομοθετικής διαδικασίας.

3.3. *Ανάλυση των σεναρίων για την κλιματική αλλαγή και εντολή προς την ΕΙΟΡΑ* [1] *όσον αφορά τους κινδύνους βιωσιμότητας*

3.3.1. Η ΕΟΚΕ υποστηρίζει πλήρως την ανάγκη οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις να εντοπίζουν κάθε σημαντική έκθεση σε κινδύνους της κλιματικής αλλαγής και να προβαίνουν σε εκτίμηση των μεσοπρόθεσμων και των μακροπρόθεσμων επιπτώσεών της στις επιχειρηματικές τους δραστηριότητες. Η ΕΟΚΕ συνιστά την επέκταση αυτής της ανάλυσης σεναρίων σε όλους τους περιβαλλοντικούς κινδύνους και την εφαρμογή της έννοιας της «διπλής σημαντικότητας» σε αυτές τις απαιτήσεις. Οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις θα πρέπει επίσης να υποχρεούνται να αξιολογούν και, κατά περίπτωση, να μετριάζουν τις επιπτώσεις των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων τους στην κλιματική αλλαγή και στο περιβάλλον εν γένει.

3.3.2. Η ΕΟΚΕ επικροτεί την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής να αναθέσει στην ΕΙΟΡΑ —κατόπιν διαβούλευσης με το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Συστημικού Κινδύνου και στο πλαίσιο έκθεσης που θα υποβληθεί το αργότερο έως τις 28 Ιουνίου 2023— να προτείνει πιθανές προσαρμογές στις κεφαλαιακές απαιτήσεις όσον αφορά τους κινδύνους βιωσιμότητας. Είναι δικαιολογημένο τέτοια ευρέος φάσματος ζητήματα να συζητούνται σε εμπειρική βάση. Ωστόσο, η ΕΟΚΕ θεωρεί ότι η προθεσμία για την υποβολή της έκθεσης δεν είναι αρκετά φιλόδοξη. Ο μετριασμός των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής απαιτεί ταχεία δράση. Η ΕΟΚΕ επισημαίνει ήδη ότι τα διδάγματα που θα αντληθούν από τις προτάσεις αυτές θα είναι θεμελιώδους σημασίας για τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας. Ως εκ τούτου, δεν θα έχουν τεχνικό αλλά πολιτικό χαρακτήρα και, κατά την άποψη της ΕΟΚΕ, πρέπει να εξεταστούν στο πλαίσιο της συνήθους νομοθετικής διαδικασίας με τη συμμετοχή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

3.4. *Εποπτεία σε επίπεδο ομίλου*

3.4.1. Η εποπτική πρακτική αποκάλυψε ρυθμιστικές αδυναμίες στην εποπτεία σε επίπεδο ομίλου. Η ΕΟΚΕ υποστηρίζει τις προτάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την υπαγωγή των ασφαλιστικών εταιρειών χαρτοφυλακίου και των εταιρειών χρηματοπιστωτικών συμμετοχών στο άμεσο πεδίο εφαρμογής του εποπτικού πλαισίου της ΕΕ. Από την άποψη των καταναλωτών, είναι σημαντικό να διασφαλιστεί ότι η εξωτερική εικόνα ενός ομίλου είναι διαφανής όσον αφορά τις σχέσεις ευθύνης του.

3.5. *Ο ρόλος της ασφάλισης σε περιόδους πανδημίας και στο πλαίσιο άλλων γεγονότων που οδηγούν σε μεγάλης κλίμακας οικονομικές διαταραχές*

3.5.1. Η ΕΟΚΕ συμμερίζεται την εκτίμηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ότι η πανδημία κατέδειξε την ανάγκη για σαφέστερες και απλούστερες πληροφορίες σχετικά με τους όρους της ασφαλιστικής κάλυψης και των εγγυήσεων για τους καταναλωτές, ιδίως όσον αφορά τη διακοπή της επιχειρηματικής δραστηριότητας και την ταξιδιωτική ασφάλιση, και ότι είναι αναγκαίο να διασφαλιστεί ότι τα ασφαλιστικά προϊόντα εξακολουθούν να ανταποκρίνονται στις ανάγκες των καταναλωτών. Εξίσου σημαντικό είναι να μπορούν οι καταναλωτές να διεκδικήσουν τα δικαιώματά τους. Φαίνεται ότι η τρέχουσα πρακτική εποπτείας των ασφαλιστικών προϊόντων δεν έχει λειτουργήσει επαρκώς. Η ΕΟΚΕ καλεί την Επιτροπή να ζητήσει από την ΕΙΟΡΑ να υποβάλει συγκεκριμένες προτάσεις για την καλύτερη επίλυση του προβλήματος που περιγράφεται, το οποίο είναι ήδη γνωστό εδώ και καιρό.

3.5.2. Η πανδημία, οι επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής που βιώνουμε στην Ευρώπη με δασικές πυρκαγιές, ξηρασίες, αφανισμό των δασών, έντονες βροχοπτώσεις και πλημμύρες σε πρωτοφανή κλίμακα, καθώς και νέοι σημαντικοί κίνδυνοι, όπως οι κίνδυνοι στον κυβερνοχώρο, εγείρουν το ζήτημα της διαθεσιμότητας ασφαλιστικής κάλυψης για τέτοιου είδους συμβάντα τα οποία θα επαναληφθούν στο μέλλον. Η ΕΟΚΕ υποστηρίζει σθεναρά το σχέδιο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής να δρομολογήσει διάλογο για την ανθεκτικότητα στην κλιματική αλλαγή έως το 2022, στον οποίο θα συμμετέχουν ασφαλιστικές και αντασφαλιστικές επιχειρήσεις, δημόσιες αρχές και άλλα σχετικά ενδιαφερόμενα μέρη. Η ΕΟΚΕ προτείνει οι εκπρόσωποι της κοινωνίας των πολιτών να συμμετέχουν εξαρχής σε αυτόν τον διάλογο.

---

[1] Ευρωπαϊκή Αρχή Ασφαλίσεων και Επαγγελματικών Συντάξεων (ΕΙΟΡΑ).

3.6. *Συστήματα εγγύησης ασφαλίσεων (ΣΕΑ), ανάκαμψη και εξυγίανση και νέα εποπτικά μέτρα*

3.6.1. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν υποβάλει πρόταση για την εναρμόνιση του μωσαϊκού των ΣΕΑ στην Ευρώπη. Δεν το πράττει, παρά το γεγονός ότι τα ΣΕΑ παρέχουν στους ασφαλισμένους και στους δικαιούχους σημαντική προστασία έσχατης ανάγκης. Ένα πανευρωπαϊκό σύστημα των ΣΕΑ που θα λαμβάνει υπόψη τη φύση των προϊόντων και, ως εκ τούτου, την ασφάλεια των καταναλωτών θα ενισχύσει σημαντικά την εμπιστοσύνη σε μια ενιαία ευρωπαϊκή ασφαλιστική αγορά. Όπως προτείνει η ΕΙΟΡΑ, η ΕΟΚΕ θεωρεί ότι επείγει τουλάχιστον η εναρμόνιση ενός συνόλου ελάχιστων κανόνων των συστημάτων εγγύησης ασφαλίσεων. Από την άλλη πλευρά, όπως επισημαίνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, η ΕΟΚΕ θεωρεί επίσης ότι αυτό θα είχε ως αποτέλεσμα σημαντική οικονομική επιβάρυνση των ασφαλιστικών αγορών σε ορισμένα κράτη μέλη που δεν διαθέτουν ακόμη συστήματα ΣΕΑ, την οποία δεν θεωρούν εύλογη στο παρόν στάδιο της ανάκαμψης μετά την πανδημία COVID-19. Η ΕΟΚΕ καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ως πρώτο βήμα, να υποβάλει σύντομα πρόταση για ένα ελάχιστο πλαίσιο για τα ΣΕΑ, με την πρόβλεψη αντίστοιχης μεταβατικής περιόδου για την αντιμετώπιση του ζητήματος, χωρίς να επιβαρυνθούν υπερβολικά οι αγορές.

3.6.2. Με την πρόταση για την ανάκαμψη και την εξυγίανση ([2]), η Ευρωπαϊκή Επιτροπή επεκτείνει τα εποπτικά εργαλεία ώστε να μπορούν οι εποπτικές αρχές να ενεργούν ταχύτερα και αποτελεσματικότερα σε περίπτωση επιχειρηματικής κρίσης και, ιδίως, σε περίπτωση αναδυόμενης κρίσης. Τα εργαλεία αυτά περιλαμβάνουν επίσης μέτρα όπως τα προληπτικά σχέδια ανάκαμψης και εξυγίανσης, μεταξύ άλλων, και σε επίπεδο ομίλου. Η πρόταση προσδιορίζει τα εργαλεία και τις αρμοδιότητες όσον αφορά την εξυγίανση. Ωστόσο, απουσιάζει ο σαφής διαχωρισμός από τα υφιστάμενα εποπτικά μέτρα που προβλέπει η οδηγία Φερεγγυότητα ΙΙ. Συνολικά, η ευρέως δοκιμασμένη «κλίμακα παρέμβασης» τίθεται υπό αμφισβήτηση σε πολλά σημεία, καθώς προβλέπεται η χρήση νέων εξουσιών παρέμβασης ήδη πριν από την παραβίαση των κεφαλαιακών απαιτήσεων φερεγγυότητας. Η ΕΟΚΕ θεωρεί απολύτως απαραίτητο τα προτεινόμενα μέτρα να συνάδουν με τους κανόνες της κλίμακας παρέμβασης. Οι κανόνες εξυγίανσης θα πρέπει να διευκολύνουν την εφαρμογή εναρμονισμένης προσέγγισης σε επίπεδο ομίλου, ιδίως στην περίπτωση των μεικτών χρηματοπιστωτικών ομίλων.

3.6.3. Ως αντεπιχείρημα στις προτάσεις υποστηρίζεται ότι η πανδημία COVID-19, και ιδίως η πολιτική χαμηλών επιτοκίων, κατέδειξαν ότι η εργαλειοθήκη της οδηγίας Φερεγγυότητα ΙΙ ήταν επαρκής για την αντιμετώπιση των δύσκολων καταστάσεων. Μολονότι αυτό συνέβη σε μεγάλο βαθμό, η ΕΟΚΕ δεν συμφωνεί με αυτή την επιχειρηματολογία. Υπό το πρίσμα της εμπειρίας που αντλήθηκε από τις προηγούμενες χρηματοπιστωτικές κρίσεις, η ΕΟΚΕ θεωρεί επείγουσα την ανάγκη να ξεκινήσει η λήψη σταδιακών μέτρων παρέμβασης σε περίπτωση κρίσης σε επίπεδο επιχείρησης, ήδη πριν από την αδυναμία τήρησης των ελάχιστων κεφαλαιακών απαιτήσεων, εφόσον δεν υπάρχουν σαφείς ενδείξεις επιδείνωσης της κατάστασης. Η ΕΟΚΕ επισημαίνει ότι, κατά τον σχεδιασμό και την εφαρμογή των κανόνων στην πράξη, θα είναι πολύ σημαντικό να καθοριστούν και να οριοθετηθούν με σαφήνεια τα καθήκοντα της ΕΙΟΡΑ και των εθνικών εποπτικών αρχών.

Βρυξέλλες, 23 Φεβρουαρίου 2022.

Ο Πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής
Christa SCHWENG

([2]) COM(2021) 582 final.